سال دوم شماره ۱۸۴ صبح سه شنبه ۷ شهریور ماه ۱۳۲۳ تلگ شماره یکریال ونیم

« برای اشتراک »

سالیانه ۲۵۰ ریال
ششماهه ۱۴۰ »
برای کارگران و کشاورزان و محصلین و کارمندان جزء دوائر صد در صد تخفیف منظور میگردد

برای آگهیها بادفتر اداره است

جای اداره: (خیابان لاله‌زار- پاساژ بهار)

آذر

ارگان حزب تودهٔ ایران

امتیاز و مدیر مسئول ع. پیشه‌وری

هر روز روزهای یکشنبه - سه‌شنبه - پنجشنبه منتشر میشود

این روزنامه عضو جبهه آزادی است

چند کلمه در اطراف

کابینه آقای ساعد

فراکسیون نهای مردم - آزادی - میهن

دردامن آقایان پوررضا و مظفر فیروز

کابینه ساعد را باید یک کابینه فعال امور دانستیم . این مواردی بود که هیچکس به آینده آن امیدواری نداشت شخص ساعد را ما برخلاف شهرتیکه درسادگی پیدا کرده است مرد بی تدبیری نمی‌دانیم اگر مرحوم فروغی را استثنا بکنیم ایشان در مسائل بین‌المللی و فهم اوضاع کنونی عالم آنقدر بدهکاری که احسنشان بزبان‌ها است بصیرتر وروشن تر است چون‌ما از تربیت شدگان مکتب دیکتاتوری کار صحیحی هرگز ندیده‌ایم وایشان‌هم جزء - رآمدن آن قوم هستند لذا این عیب بزرگ کافی است که از ایشان هم امید فلاح و انتظار قدمهای اساسی نداشته باشیم این ها اگرهمین نیت و آیات هم داشته باشند وسائل وزمینه آنرا نخواهند داشت برای مملکت کاری صورت بدهند . باوجود این به نظر ما در شرایط امروزی ایشان بالنسبه وزیر خارجه بدی نبودند اگر یک دولت درست وحسابی درکار باشد از وجود ایشان هنوزهم می‌توانند استفاده بکنند . شاید نسبت بامضاعفی که امروز احسنشان برده می‌شود صاحب‌العرض باشند ولی این کافی نیست .

اگر دولتی در کار بود حزب و جمعیتی اورا پیش میکشید البته می‌توانست با اخلاق ملایم وبالمن حق بجایی که دارد برای ایران دعمهائی بردارد بد. بخلاف امروز درستی وسادگی و پیدا عرض حتی نفوذ وکاردانی هم موثر نیست محیط کثیف امروزی می‌خواهد وزیر دولت —دم فلولان‌های مقابل زور بلک پشت هم الداز وبندوبستهای محکمی باشد باتوانند از عهده عناصر خطرناکی که سرنوشت مملکت را دردست گرفته‌اند برآیند . ساعد از کاره نیست ساعد نمی‌تواند توقعات روزافزون نمایندگان استفاده جو وخودپسند وحریص و لیدر بلک بازارا انجام بدهد .

گذیم ایشان آدم بیغرضه و فهمی لیستند ولی درمحیط تهران کار نکرده‌اند و نمی‌توانند با نمایندگان کنار بیایند و محط مع آن‌ها را تامین بکنند . خود نمایند گان قلبا نظر خوشی باو ندارند زیرا بالا می‌توانند ماهیت سیطی وتدین و قوام‌السلطنه وغیره گذار باینده‌شان بگی نیست بهم نمی‌چسبند ونمی‌توانند بدون رودر وبایستی خواهش وتقاضای نامشروع خودرا با او بمیان بگذارند از این جهت بان زودی‌ها ممکن نیست اکثریت از روی صداقت وبکانگی به حمایت او ادامه بدهند .

برای کار کردن با ساعد فقط یک راه باقی میماند آن اعمال نفوذ در انتخاب وزرای آقایان نمایندگان فقط‌امیدشان بان است . شیان بدهند اگر یک باچند نفر از دوستان خودرا بتوانند بکابینه بیندازند ممکن است از ملایمت و عدم احاطه ساعد استفاده کرده منظورخود را عملی بکنند .

ساعدهم این موضوع را فهمیده‌است میترسد آبرو وحیثیت خودرا روی این کار ازدست بدهد . ولی وکلا دل کن معامله نیستند اوهم نمیتواند تمایل آنها را درنظر نگیرد

بدبختی روی‌سای نسبته صالح دولت ایران همیشه دراین بوده است ساعد که جای خوددارد برای این که او باستثنای چند نفر از نمایندگان آذر یا جان یارو یار پر وباقرضی ندارد وناچار است برای نگهداری مقام خود ازاین ستون به آن‌ستون بپرد و برای جلب رضایت طرفداران جدید برخلاف وجدان وپرنسیپ سابقه خود درخواست‌های بامشروع آنها را انجام بدهد آن برای یک مردی که می‌خواهد در چنین موقع باروی‌کار مملکت هرج ومرجی و اداره کند بسیار بدبختی بزرگی است

قابل انکار نیست که عناصر غیر متجانس مجلس بامرور درافراط چند تیپ مخالف تمرکز پیدا کرده روی بعضی مطالب سیاسی بندوبستهای مخفیکی بوجود آورده اند رئیس دولت نمیتواند اینرا در نظر نگیرد وبرای جلب اشتن آن‌ها فداکاری نکند چون اینها مانند افشان اغلب باهم جور اسیاً بدلذا خواهی نخواهی عدم رضایت تولید میشود

آقای ساعد اگر یک آدم باپرنسیپ وباصلکی بود میتوانست یکی از این دسته‌ها نکیه کرده با یک آن‌ها برنامه خود را عملی بکند در موقع لزوم حرف‌های اقلیت را فقط از نظر تنقید و خرده گیری مورد توجه قرار بدهد

اگر لازم میشد بکمک اکثریت مخالفت آنان را بلاثر گذار دمتقابلانه ایشان نمی‌توانند چنین کاری بکنند حتی با زورهم نمی‌توانند چنین کاری در ایران پیدا نخواهند شد

پس برای بچاره ساعد یک راه دیگر باقی نمیماند آنهم دوبدو عقب فرا کسیون‌ها ودسته‌ها است . اگر تاریخ کوتاه کابینه ایشان را بانظر دقت نگاه بکنیم دقت خواهید شد که من چه می‌خواهم بگویم بعقیده من کار ساعد وامثال ایشان بسیار دشوار است زیرا نداشتن پشتبان قوی سبب میشود هرروز یک دسته جدیدی پناه برده تقاضاهای نامشروع آنهارا برخلاف میل دسته‌های دیگر انجام بدهند این در جامعه اورا بکسرد بی‌ثبات و بی‌عقیده رامجبراجوئی معرفی میکنند که زیرگنراز این هیچ نیست .

ساعد در قضیه دکتر میلسپو کاملا گول خورد او خیال میکرد که اکثریت مجلس در تحت تاثیر افکار عمومی با دکتر میلسپو مخالفت دارد . خودش نیز درعمل احساس کرده بود که با دوام اختیارات نامعدود او نمیتوانا دکاری از پیش برد بسیار دلش میخواست که این کار هرچه زودتر ساخت شود او عمل میشود اگر موفق میشد قدرت بسیار وسیعی بهم میزد ولی افتادن مامک دسته سید ضیاء الدین وروشن شدن رو به بعضی از اعضای فراکسیون آزادی ومظفر فیروز اوقتی بخود آورد که کار از کار گذشته بود حقش بود این پیش آمد غیرانتظاری برایش درس عبرت باشد وسعی کند پیش از هرکاری برای خود درمجلس طرفدار ان جدی و ثابت قدم پیدا بکند این‌هم از او ساخته نبود . القاء ای‌حفظ صورت ظاهر تسلیم شده و صدای خودرا درنیاورد

تصور میکنم ایشان مشاورین بصیری ندارند لذا خیال میکنند ملت ایران صد درصد پیرو نمایندگان مجلس است . این غلط بزرگی است . ملت ایران اغلب نمایندگان دوره چهارده را باانظر بغض و کینه وتنفر میشناسد . حکومتی که فقط بانگه‌داکثریت مجلس روی کار باید ممکن نیست محبوب ملت ایران واقع بشود . حکومت مفروض هرگز درکار خود پیشرفت نخواهد کرد . وانگهی درکابینه سابق - ساعد دوسه نفر بودند که بهیچوجه بادیگران جور نمیامدند . یکی از آنها آقای مرتضی وزیر کشور بود . مردم لیست باایشان نظر خوبی ندارند علتش را هم نمیدانم همینقدر میدانم که میان مردم وحتی در اکثر نمایندگان صالح وطالح مجلس آقای مرآت بر روی‌هم‌رفته‌بین خوبی ندارند . شاید برای این باشد که ایشان را علاوه بر عدم‌لیاقت بزرگ شده دستگاه شاه سابق میدانند میخواهیم یک قدری صریحتر صحبت بکنیم مردم از مسافرت اخیر ایشان بسیار ناراضی هستند حتی بعضی‌ها اورا نظر بجواسوئی که دارد شخص مرموزی میدانند . شاید اینطور نباشد ولی قضاوت افکار عامه اینطور است واین قضاوت هم درسرنوشت یکنفر بی‌تاثیر نخواهد بود

خلاصه آن نیست وزیر بحانه های دیگرهم خوب بود .

صحبتهای زیادی در اطراف وزیر دارائی نیز جریان داشت همگفتند ایشان هم کاهی زیر پای نخست وزیر پوست خربزه میاندازد . نسبت باقای اردلان هم طرفداران ساعد خوشبین بودند .

ازدست وز رداد گستری ووزیر بهداری هم کاری برلیست آمدو هردو مردمان بی‌سیاست و بی‌تدبیر خوبی بودند باوجودصمیمیت با نخست‌وزیر بتیراز مسئولیت خودداشته باشند دیگری میتوانست داشته باشد اصلا کابینه آقای ساعد یک کابینه دیمی بی‌نقشه بنظر می آمد .

بطور ختم ماعدم دکتر میلسپو برای کابینه ضربه مهلکی بود من اگر بجای آقای ساعد بودم برای نگهداری آبروی خودفورا استعفا میدادم . این در جامعه ماباند سبب ضعیف میشد و ملت ایران صد درصد طرفدار دکتر میشد . ملت ایران هیچ وقت دیکتاتوری نمیخواهد ولی دیکتاتور غیر ممکن بود تواند باندوم مجلس هم تاچار بود افکارعامه را درنظر بگیرد وبا ست وزارتی را بطور آبرومندی ناختیار نماید ولی آقای ساعد مرد اجتماعی نبود ناچار گول حرفهای این آن را خورده موقع را از دست داد .

باقی در صفحه دوم

از مطبوعات خارجی

هدنافت عربستان

باید ملت این همکس المللی راکه در مقابل طرح‌های بیگانه ذخایر نفتی ایران میکردند و تصادمیکه بین منافع مختلفه آن‌ان صنایع فوذ خود آمریکا وجود دارد جستجو کرد .

باید در نظر گرفت که منافع شرکت‌های بزرگ نفتی امریکا را استحراج نفت تامین نمیکند بلکه سود های هنگفت را آنها از طریق حمل آوردن مواد نفتی و حمل و نقل وفروش بدست میآورند . برهکس نفت‌خام شرکتهای بزرگ از بنگاههای کوچک تر خریداری میکنند . باین جهت چنانچه موقعیت شرکتهای بزرگ درخارجه تقویت شود شرکت های کوچک امریکائی این امر را وسیله فشاری خواهند شمرد که برای پائین آوردن قیمت نفت خام آنها بدست شرکتهای بزرگ افتاده ساختمان آن‌ها تحت بزرگ دولت امریکا مستقیما و امر توسعه فاذروه شرکتهای بزرگ درخارجه سهیم وشریک میسازد و بخصوص خود بیش از پیش موقعیت آنها را تقویت میکنند .

بالاخره ایجاد لوله نفت بطرز عده ای از شرکت ها و برخلاف دادگستری است که زیرا شرکت های ذینفع در آن را (استاندارد اویل آف کالیفورنی ، تکزاس کمپانی و هالف کمپانی) جزو عوامل مهم اقتصاد نفتی جهان قرار میدهد و بوسیله سایر شرکت های بزرگ را در معرض خطر میگذارد

منافع لوله نفت از خارج فارس بسواحل مدیترانه واحد اهمیت خاصه عظامی در انتهای آن به تنها وضع بازار نفت حوضه مدیترانه را میزر خواهد داد بلکه بازار تمام اروپا نیز دگرگون خواهد کرد .

اهمیت این نقشه را نباید از نظر دور داشت همانطوریکه در عین حال میبایست منافع گوناگون را که درگرداگرد این مسئله درامریکا آفار گذشته کوچك شمرد . روزنامه امریکائی ویک‌نام « حتی عقیده‌دارد که دولت امریکا برای حفظ و دفاع از این موسسه ناگزیر به گسیل داشتن نیروی نظامی گردد .

ضمنا در موضوع پیش بینی آتیه احداث لوله نفت باید در نظر گرفت که هنوز در این‌موضوع موافقت عربستان سعودی و کویت و فاصله‌بین تحمیل‌نگشته است . این‌سعود که در دسامبر ۱۹۴۳ به باری‌عقیده ایجاد واتحاد کشورهای عربی برداخت پیش از آن نظر خوش بان عقیده‌نداشت و چنانکه معلوم زنجرابط مبنوبه‌نده‌سی‌دارد مساعدت و دوستی‌امریکارا جلب کند بطور که همه میدانند امیر فیصل پسر ابن سعود بمیت برادرش مسافرتی بخارج کرده و پیش از آنکه به لندن برود به واشنگتن رفته و با سار ماهداران امریکا مذاکرات مفصلی بعمل آورده‌اند .

روزنامه « واشنگتن استار » مینویسد که « مشاراليه در رأس یک هیئت عالی قرار گرفته بودند که برای مذاکره و بحث در نقشه‌های استفاده وسیع از منابع عظیمه نفتی عربستان بامریکا آمده بودند » .

یک هیئت امانت‌نگی امریکائی نیز مرکب از رجال نامی در پاسخ این دیدار به جده رفت و در هیئت مزبور عده از متخصصین نفتی نیز عضویت داشتند و روزنامه « پنه زورخبرداد‌نه که « مینویسد که در بیست این هیئت خود دلیل شاهد واضحی است که چگونه اشکار این سعود بسرعت ثمر داد .

در همین حال روزنامه مصری الیلاغ اظهار تعجب میکند از اینکه چگونه پیش از تحصیل اجازه مزبور لوله نفت از ممالکی که مسیر لوله است دولت آمریکا حتی موعد پایان ساختمان آنرا دسپتامبر ۱۹۴۵ تعیین‌ونثبیت کرده است . بدیهی است که دول مزبور به نظری که انگلستان دراین امر دارد « اهمیت میدهند وانگلستان نیز عقیده‌ای را که دول فوق‌الذکر نسبت بایجاد لوله نفت دارند بی اهمیت نمی‌شمارد .

خبر لوله نفت دولندن بااحساسات مدروحی تلقی شده . روزنامه تایمز حتی جمله‌ای لاتین‌وارزهوزای نقل کرده میگوید « ایکسیوس ! ایکسیوس ! چرا باانظر حسد به گنج های عربستان مینگری ؟ » (اشاره صریحی است به ایکس مدیر امور نفتی امریکا) . در مسئله مسافرت نفتی امریکا درخاورنزدیک وایجاد لوله نفت پرسش مخصوصی ازایدن درپارلمان بعمل آمده . ایدن ازتوضیح جزئیات استنکاف کرده وگفت که نقشه موجود در دوره مقدماتی است وظاهرا امریکا باید با کشورهای ذینفع تماس حاصل کند ودولت انگلستان دوستانه‌وبزود اطلاعی دریافات نداشته وبه‌سفارت خود دستور داده‌است که گزارشی تهیه و ارسال‌دارد . « ممالک دولت بریتانیای کبیر انتظار دارد که امریکا اطلاعات لازم‌را دردسترس آن خواهد گذاشت وهر وقت دولت مزبور مستقیما وارد مذاکراتی برای احداث لوله نفت گشت عقیده وانظار انگلستان‌را استفسار خواهد نمود این مسئله نه تنها بامنافع‌حیاتی انگلستان تماس دارد‌بلکه بتمام‌امپراطوری بریطانیا نیز مربوط است .

دربارهٔ امور مسائل نفتی خاور نزدیک دربرنامه مذاکرات استینیوس در لندن گنجانده شده بود . ولی‌ظاهرا بعدتصمیم گرفتند که این مسائل را موضوع مذاکرات جداگانه‌ای قرار دهند .

دولت امریکا در ۲۱ آوریل اعلامیه منتشر واظهار داشت که مذاکرات مقدماتی راجع بمسائل نفتی که‌در ۱۸ آوریل ۱۹۴۴ درواشنگتن بین‌خبرگان امریکا وانگلستان آغاز گشته بانظر رضایت بخش انجام یافته دارد .

ازاین قرار از ظهارات رسمی دولت امریکا چنین برمیاید که‌فعلا مذاکرات مقدماتی درموضوع نفت عربستان بطرز رضایت بخشی جریان دارد . از اینجا معلوم میشود که‌اداره نفت آمریکا لازم نمیداند دراین موضوع طرز کلی ظاهر نظر نماید . علت هم معلوم است زیرا مسئله نفت تنها اهمیت اقتصادی نداشته بلکه از معنای جدی سیاسی نیز میباشد . مسئله نفت بامنافع سیاسی و روابط متقابله دول مربوطه‌تماس دارد وازاین‌جهته امور نفت بلافاصله در شوروی نیز جالب توجه خواهد گشت .

پایان

این مقاله بیشتر از اخذ نتیجه در کنفرانس نفتی واشنگتن اوقت شده و مقاوله منعقده درآن کنفرانس درجراید منتشر شده‌است وتکرار آن ضرورت ندارد .

تبریك و شادباش میگوئیم

مجله دنیدیر خوانندیها پنجمین سال انتشار خود را آغاز کرده.

ما مدیر و کارکنان این مجموعه و کلجین ادبی را صمیمانه شادباش میگوئیم

آقای امیرانی یکی از جوانان تحصیل کرده و جدی است که میخواهد خدمت بصورت راکار بر خود قرار بدهد.

ما بدون اغراق مجله خود دنیا را یکی از نور دن خوب عالم مطبوعات میدانیم.

دوست ما آقای امیرانی در انتخاب وکلیچینی آثار نویسندگان دقیق وسلیقه بسیار سرشاری نشان داده اند مجله دنیا مخصوصا برای رفع خستگی و وقت گذرانی یك مجموعه بی نظیر است

از انواع مختلف آثار من بسیار خوشم میاید اغلب شماره های اورا با کمال اشتیاق ورغبت میخوانم اگرچه آقای امیرانی برای خوشنودی خوانندگان وعده داده است از کمک ها هم نکته های اقتباس بکنند. دو موضوعه در آخر آن خلاصه اخبارورا جایبعد من این سلیقه من یك اقدام بیجائی است بنظر من مجله خواندنیها سبك خلاصه و شیرین وخوب هفتگی را دردست داده بیك مجله سنگین ومبروط تبدیل نشود.

بعضیها میگویند صمیمیت خواندنیها خوب نیست برای اینکه بیگانه میشود شیرینی آن اضافه میکند فقط اروررو نامه ها قابلیتی میخواند. عقیده من حسن خوانندیها در این است آقای امیرانی اورا مانند شیرینی و به طرفداری خود را بهم نزنید همان آثار ورود نامه های عقیده خود است این سبك را ادامه بدهید. موفق خواهید شد. آیا میدانید بدون اینکه خودتان قصد را داشته باشید کار بسیار مفیدی انجام می دهید مجله خواندنیها بالاخره یك مجله هفتگی متفاوتی نیست شما بعنوان واسطه آثار خوب و بسندگان معاصر و اجتماع آوری میکنید و میپاورهم بیطرفانه و بیترضایه پیش میبرد، یك کتاب سودمندی خواهد بود مخصوصا برای جوانان و محصلین خواندنیها بسیار مفید میدانیم پسرو دختر بچه های دبستانها با خواندن آن ذوق و سواد پیدا میکنند. این خود یك خدمت جداگانه است سعی کنید در انتخاب وکلچینی از نامه ها استفاده بکنید البته موضوع قطعات انتخاب ادبی باشد بهتر است تهران، یك بچه بی طرف بیجاو وجنجال ادبی احتیاج شدیدی دارد. شما هرقدر سعی کنید خودتان ممکن نیست بتوانید بنیمه تو ـ ه عدالت امروز چرایك تهران دراختیارتان گذاشته اند داشته باشید. قدری دقت زیادت بکنید ازمیان آنها چیزهای خواندنی جالب توجهی پیدا خواهید کرد.

ابدا بگذاریها نبرد از بد مجله خراب خواهد شد. ابدا باند خبر نشوید که برای خودما بسیاست خواهد کشید مجله شما را همه میخوانند مواظب باشید زیاده روی نکنید. با ملاحظات پیش میروید خدا اگردر روزنامه مخالفین و دشمنان خود هم خواندنی پیدا کردید از انتقاداتی آن خودداری نکنید ادبیات و صنعت همگانی است دوست و دشمن نمیشناسد.

این آلفرد دوستانه مرا بپذیرید پیش بروید از خسارت مسادی نترسید بالاخره موفق خواهید شد سعادت در کوشش واستقامت است این را فراموش نکنید.

اداره روزنامه آذر

به خیابان لاله زار پاساژ بهار جنب روزنامه دارد منتقل شد.

ملت فرانسه در راه آزادی

متن سخنرانی

مدیر این روزنامه در رادیو تهران

امروز انتظار عالم از تو متوجه فرانسه است در آنجا بکبار دیگر کار های شگفت انجام میگیرد و قدم های بسیار بزرگ برداشته میشود.

ملت فرانسه در نتیجه مبارزه شدید طاقت فرسای چهار ساله خود ثابت کرد که ملت زنده ایست. حق حیات دارد و هیچ نیروئی نمیتواند این حق را از او سلب کند.

فرانسه دارد با اعتبار ترین کار های خارجی خود را با کمال سجاعت و شهامت تعقیب میکند. شما البته شنیده اید که شهر ستراسبورگ، اهمیت و آبادیهای آنجا یکی بعد از دیگری بدست شورشیان میافتد و شهر بار س را خود اهالی بسا زور بازوان خود از وجود دشمن پاك کرده است.

۱۹۴۰ میلادی یعنی بعد از سقوط پاریس یکی از نویسندگان بزرگ فرانسه کتابی نوشته در آن ثابت کرده بود که هنوز یکدوار ها باقی است.

مادامیکه ملت فرانسه، فرهنگ فرانسه را در فرانسه داد بات فرانسه، تاریخ فرانسه، زبان فرانسه باقی است کشور فرانسه هیچگونه قدرتی ملت دیگری نخواهد توانست این سبك را از بین ببرد.

نویسنده فرانسوی در آدمی خود اعتراف نگفته بود. او ملت خود را میشناخت و میدانست که دمانیکه پیوسته در دفاع حق و دشواز بخود نگذارد داده شرافت ملی خودرا با کمال سربلندی حفظ کرده اتمان بارد یگر ساکت نخواهند نشست و راضی خواهند شد آزادی و استقلال میهنشان بان سهولت از بین برود.

در نخستین روز های جنگ مردم سکوت فکر خیال میکردند که اهریمن ارتجاع بفرشته آزادی غلبه خواهد کرد فاشیسم و نانسیونال سوسیالیسم کاهر دو از یك سرچشمه آب میخورند. تمام عالم را مسخر خواهند کرد. لذا میگفتند مقاومت ما آن تدر و فایده ای ندارد ملت فرانسه باید در مقابل آنها زانو زده پوزش و اعتراض خواهد و سرنوشت خود را باختیار آنها بگذارد ولی فرزندان انقلاب ۱۷۸۹ و ۱۸۴۸ میدانستند که عاقبت نیروی دموکراسی بالا خواهد گرفت خلاص ارتجاع ناچار است در مقابل خورشید آزادی فرو کرده دو بخواله و خرابه های تاریك پنهان بشود.

بنا براین از همین روز شکست ظاهری فرانسه در داخل و خارج آن عده دولت جدیدی بوجود آمد دسته سنگ جوبان علنی زیر شعارهای آزادی و برابری و برادری کشعارهای تاریخی انقلاب کبیر فرانسه بود قیام نمودند و ضروری که همه شنیده اید امروز از آن جمعیت کوچك آتش بیرومند ودوات زرك و باعظمتی بنام حکومت موقتی بوجود آمده است

این دولت قوی دارد شدن آزادی را بضرر قطعی از خاك میهن بیرون میکند.

لابد شنیده اید که در تمام مدت چهار سال موجود فشر روحانی وحس وطنپرست و اعتمادهای برجسته که دشمنان هارا هی وداخلی در آن چاه را انداخته بودند هیچ یك از احزاب سیاسی و آزادی خواه فرانسه از فعالیت باز نمانده است.

از قا ار استاد مدعه و کیکه دردست هست حتی چپ ترین حزب های آن جا را آزاد خواهان میگفتند که دشمنان هارا هی را خاطل بشود. درصورتی که همه تنها وشتن و انتشار دادن بلکه شوانین آنها جرمی بود مدت که سران فاشیستی بدون محاکمه جزای اعدام را در حق مرتکبین آن بموقع اجرا میگذاشتند

من نمی توانم در این چند دقیقه تاریخ پر افتخار را که این ملت قهرمان دست توانائی خود نوشته است برای شما نقل کنم ملت فرانسه را همیشه باید با نظر احترام نگاه کنیم برای این که این ملت وشید است که سالیان دراز آزادی وحق حاکمیت ملی را نشان داده است. همین پاریس (مرکز دنیا) که چند روز پیش بایك تکان قهرمانانه دشمن آزادی را از خاك بیرون راند تاریخ بسیار مشعشی دارد ما پاریس را با نظر دیگر نگاه میکنیم

این شوری است که اعلامیه حقوق بشر را در عالم منتشر کرده بواسطه آن انسان ها را از بردگی و اسارت نجات داده است.

باقی در صفحه ۴

پروژش منتشر شد

رونامه پروژش با همان سبك و سلیقه پیشین خود دوباره بطور هفتگی منتشر شد.

شماره اول آن بسیار متین وخوب بود مطالب سودمندی داشت

ما موفقیت دوست دیرین خود آقای صدقی را از صمیم قلب خواستاریم.

تبریك

اکنون که بموجب امر دولت محترم خود مبروز بدین وسیله از دوستان عزیز و سروران گرامی خود خدا حافظی کرده و موفقیت آنها را در راه خدمت بکشور صمیمانه خواهانیم.

ازهمکاران محترم روزنامه تکار خود که بااحساسات پرمهری مرا مورد محبت ولطف خود قرار داده اند جداگانه تشکر میکنم.

رهنما

آگهی

کتاب دیکشناتوری سقوط سیدضیاءالدین طباطبائی تالیف لیل لوسونور فرانسوی استاد دانشکده حقوق که در ایام کودتا در ایران بود از طبع خارج و بپهای پنجریال از روزنامه فروشها و کسیوسکهای شهری و کتابخانه حزب توده آپ ان خریداری نمائید.

مقدمه موژیك‌ها — بقلم کریم کشاورز

چرا « موژیك‌ها » را برای ترجمه برگزیدم؟ (۱)

اینکه آنتونی بالولویچ چخوف در سال ۱۸۶۰ متولد و در سال ۱۹۰۴ در بحبوحه بلوغ عقلی وفعالیت ادبی خویش در گذشت و دو فاصله این دو تاریخ چه کرد وچه نوشت از موضوعهٔ این مختصر خارج است.

چخوف یکی از نویسندگان بایان قرن نوزدهم بود. در کشور بزرگ همسایه ما درطی قرن پیش توابغ بی‌همتای ادب و کواکب درخشنده علم و هنر بسیار بوده‌اند. کارامزین وزرکوسکی و کریلوف و پوسکین و گریبویدوف و پلینسکی و بیرانیشوسکی و گوگل و تورگینف و داستایوسکی و تولستوی و بالاخره چخوف نامهائی است که در ردیف بزرگترین شعرا و نویسان و هنرمندان جهان برده میشود. رومن رولان نویسنده شهیر فرانسوی در بارهٔ ادبیات روسیه چنین میگوید « فکر روسی در پیشاپیش فکر جهان روان است ».

آثار جاویدان و نویسندگان روسی در نیمه دوم قرن نوزدهم گفته مصنف با ذوق و خوش قریحه « ژان کریستوف » را تاپیه میکند. تقول « ایلیا ارنبورك » ادبیات روسی ادبیات یك وجدان بزرگ ست. چیزیکه بعد افراط از آن تراوش کرده و تشنگان عدالت و صفت ۱۰۰ بر آب میساوذ همانا روح قصبان و اعتراض آن است. قصبان و اعتراض برعه بیدالتی های اجتماعی - قیام برضد زشتی و پستی - زشتی ظاهر بعضی زیستی باطن رشی دیگر؟

فرهنك روسی از نبردی که دائم وحالی‌الموام با تاخرو عقب‌ماندگی بعمل آورد لبریز گرفت. میتوان به جرات گفت که چخوف در این نبرد از سربازان صف مقدم بود. برای پیدایش یك ادبیات بزرك فقط ملت بزرك کافی نیست. او باید زندگی پرداخته ای را گفتر انقلاب خون و آتش عبور کرده باشد. والادر گذشته وحال مللی نشان داریم که واجد کثرت عددی بوده و یا حتی تفوق فنی را نیز حائز گشته ولی در عالم ادب رهنر بتمام معنا در حکم صفر مانده اند.

یکی از شرایط اساسی پیدایش ادبهای نامی غم‌های بزرك وشادی های بزرك است اگر مصیبت‌هائی که ملت ما از هجوم مغول تحمل کرد نبود شاید « مرای منصوف » مقر م نبود. برای پیدایش یك ادبیات بزرك فقط ملت بزرك کافی نیست. او باید زندگی پرداخته ای را گفتر انقلاب

اخبار کشور

برای شرکت در کنفرانس

اطاق بازرگانی بین‌المللی امریکا با تشریک مساعی اطاق های بازرگانی کشورهای متحده امریکا در ماه نوامبر آینده کنفرانسی مرکب از نمایندگان ٤٤ دولت در امریکا تشکیل خواهد داد تا در این کنفرانس موضوع بین‌المللی اقتصادی و بازرگانی و پول بعد از جنگ مطرح و تصمیم اتخاذ شود.

از کشور ایران نیز برای شرکت در این کنفرانس دعوت بعمل آمده و در بدو موضوع در جلسه اطاق بازرگانی مطرح و پس از مطالعات شش نفر انتخاب شدند که برای شرکت در کنفرانس نامبرده عزیمت نمایند.

نمایندگان ایران که از طرف اطاق بازرگانی تهران انتخاب شده اند بشرح زیر میباشند:

آقای دکتر علی‌اکبر اعتمی آقای احمد اخوان - آقای بهادری - آقای قاضی زاده - آقای رضا کی‌نژاد آقای صادق قرباقی.

در انجمن مبارزه با الکلیزم ایران

پریروز جلسه انجمن مبارزه با الکلیزم در محل انجمن تشکیل گردید و در اطراف قانون منع استعمال و کشت تریاک مذاکره بعمل آمد.

آقای اسکندری و سردار معظم و سرتیپ مزینی و سرهنگ گزین و سرهنگ کیانی و سرهنگ امینی و سرهنگ شاهنده و حسین تقوی و دکتر مهدی کاشانی (از رشت) و مهندس صادق بوذری قبول عضویت نموده بودند.

افزایش در آمدهای دولتی

بطوری که از ارقام وزارت دارائی اطلاع میدهند آمار در آمد گمرکی در خرداد ماه ۱۳۲۳ افزایش‌های بسیار نسبت به مشابه خرداد ماه ۱۳۲۲ نشان میدهد.

وصولی های در آمد گمرکی در خردادماه ۱۳۲۳ بالغ بر ۲۲۲۲۰۵۶ ریال و وصول سال آنکه در خردادماه ۱۳۲۲ بالغ بر ۹۰۷۵۲۵۰ ریال بوده.

مالیات احصار وصولی در خرداد ماه جاری بابت قند و شکر و چای در سال ۱۳۲۳ بالغ بر ۷۶۵۰۷۲ ریال است درصورتیکه در سال ۱۳۲۲ بالغ بر ۳۶۵۹۰۷۵ ریال بود.

مالیات راه در سال ۱۳۲۲ بالغ بر ۲۴۰۳۳۴ ریال بود و حال آنکه وصولی‌های آن در خردادماه ۱۳۲۳ بالغ بر ۵۱۳۸۰۵۱ ریال بوده است.

بدین ترتیب جمع کل درآمد های گمرکی در خرداد ماه ۱۳۲۳ بالغ بر ۵۵۰۷۴۰۷۱ ریال یعنی بیش ذکر مقابل در آمد خردادماه سال گذشته که بالغ بر ۲۷۶۶۷۴۲ ریال بود میباشد

جشن افتتاح چاه آب

قریب ۶ ماه پیکهاء پیش مهندسین شوروی شروع حفر چاه نموده و تاکنون چهارحلقه چاه برای استفاده اهالی حفر شده و بگمشتگاه موتور ۱۵ به برق کار می کند درحدود ساعت صباح نصب شده و با تغذیه آب چاهها بالا می آورد روز ۲۶ مرداد جشن افتتاح آن با حضور ژنرال مادیاشکوچ و آقای کنسول شوروی و آقای فرماندار و کارمندان بانجمن شهر و عده ای از اهالی بر پا گردید.

انتصابات وزارت هری

آقای سرهنگ همایون بریاست ستاد وزارت هری

آقای سرهنگ مشیری بریاست عملیات وزارت هری

خبر های جهان

در جبهه شوروی

در رومانی چندین دسته از سربازان آلمانی یارانش سرخ تسلیم شده اند آلمانها با توپهای دوزخ خود شهر بکوست را گلوله باران کردند ولی هواپیماهای شوروی توپهای آلمانی و سوخ آن‌ها را منهدم ساختند در بیرون شوربحارست بین نیروی آلمان و سربازان رومانی نبرد سختی روی داد و در نتیجه شکست سختی به نیروی آلمان وارد آمد - تا کنون قریب ۲۵۰۰۰ آلمانی بدست ارتش رومانی اسیر شده - پانج لشگر رومانی خودرا بارتش سرخ تسلیم کردند.

۳۱۰۰۰ تن از سربازان آلمانی اخیر توسط نیروی شوروی اسیر گردیده‌اند ارتش رومانی در گردنه کارپات نیروی آلمان را شکست داده است.

آلمانها در عرض یکهفته قریب ۳۵۰۰۰ نفر تلفات داده‌اند - ارتش سرخ به ۶۵ میلی بخارست رسیده‌است

در بلغارستان و رومانی

در بلغارستان عده از سربازان آلمانی که بحال مقاومت داشتند اسیر و خلع سلاح گردیدند در اطراف کی حکومت نظامی بر قرار گردیده و مجارستان از بیطرفیت تسلیم رومانی و متارکه جنگ با بلغارستان رادیوهای سری، ملت را برضد حکومت فعلی برانگیخته و آوار دعوت میکنند تا ارتش سرخ متارکه جنگ بعمل آورند هاوشان آنتونسکو رئیس نظامی آلمان در رومانی تحت توقیف درآمد - آلمانها میخواهند هواپیما برای ترمیت از حکومت بوشالی در رومانی برقرار کنند.

شمال فرانسه

در شمال رودسن پس از نبرد سختی تا آلمان‌ها مواضع جدیدی بدست متفقین افتاد چندین دسته از سربازان که رادیک روئن محاصره شده‌اند تسلیم گردیدند آتش توپخانه و هواپیماهای متفقین شب و روز بر سر محاصره شدگان آتش می بارند.

در پاریس تا کنون (۱۰۰۰۰) سرباز آلمانی با یک ژنرال وستادش تسلیم شدند در جنوب پاریس آلمانها فقط دو یک نقطه بمقاومت مقاومت میکنند در (پرست) پادگان محصور آلمانی با سرسختی زیاد مقاومت مینمایند ۱۵ گشتی زرهی وچندین گشتی کوچک دیگر در آب‌های پرست بحالت متفقین غرق گردید غنیمتی کامیونهای خوراکی وارد شهر قحطی زده پاریس شده.

آقای سرهنگ گودرزی رئیس دایره کارگزینی

آقای سرهنگ جهانسوزی بریاست دایره طرح و عملیات

آقای سرهنگ منتظری فرمانده ناحیه یک مرکز

آقای سرهنگ شمس ملک آراء فرمانده ناحیه ۶ خوزستان

آقای سرهنگ معزی - فرمانده هنگ اصفهان

آقای سرهنگ مواج - فرمانده هنگ کرمانشاه

آقای سرهنگ نور بخش - فرمانده هنگ کرمان

آقای سرهنگ فریبرز - فرمانده هنگ شیراز

آقای سرهنگ ضیاءالدین شفقی - فرمانده هنگ مازندران

آقای سرهنگ دوم امیر پرویزی - فرمانده هنگ تبریز

کشف شناسنامه‌های جعلی

در این چند روزه مقدار زیادی شناسنامه های جعلی و مضبوطی که در دست اشخاص متفرقه و چاقو کش ها بوده و در بخش بازار برای گرفتن کوپن‌های جدید مراجعه مینمود توسط آقای دکتر میرشب و بازرسهای دیگر اهزامی که از طرف آقای سرهنگ مدیر کل بخش مامور بودند کشف وبرونده های آنان برای رسیدگی و تعقیب به اداره کل بخش تحویل داده شده است

اخبار ایران

احتمال میرود مورس خوالیه کشته شده باشد

پاریس - خبرنگار ویژه ما در گزارش انگلیس روز یکشنبه از پاریس خبرداد که طبق شهادت مبهوت پرستان فرانسه موریس خوالیه آواز خوان معروف فرانسه طاهر روز جمعه بوسیله جنگجویان غیر نظامی کشته شده است پس از مدتها جنگ ۱۹۴۰ نامبرده یکی از هنرمندان مشهور آلمان بشمار میرفت

دوازده هزار تن اسیر آلمانی

بوخارست - خبرگزاری رویتر اطلاع میدهد که اداره عمومی قرارگاههای مالی و روحانی که از طرف رادیوی بوخارست انتشار یافته است حاکی است که ارتش رومانی دوازده هزار تن از افسران و سربازان آلمانی را دستگیر کرده‌علاوه براین در منطقه‌های دیگر رومانی بین قوای آلمان و رومانی روز ۱۷ ادامه داشت.

نیروی متفقین به لایتی رسیده‌اند

لندن - خبرگزاری رویتر خبر می دهد در اثنائی که رادیوی الجزایر می گوید که جلودران نیروی آمریکا به ویتری فرانسوا واقع در ۴۵ میلی جنوب باختری وردن رسیده است یک خبرنگار مخصوص رویتر در ترددات متفقین اطلاع می‌دهد که در شمار خاوری ملیون متفقین ۲۱ میل پیش رفته و رئیس آن راه مارن را طی کرده اند و از آنجا در فاصله ۴۰ میلی منطقه مرن در جنوب خاوری پاریس مسلط گردیده و سرعت پیش‌رومان برقرار میکردند تکیه گاهی که در پیرامون لاوارز در کرانه رودسن ایجاد گردیده بود اینک تا ناحیه الیوف توسعه یافته است

قسمت اعظم نیرو و مواد جنگی آلمان در پیچ رودسن در منطقه روان واقعه است و نیروی هوائی متفقین بیوسته بر آن‌ها حمله می برد در منطقه رست متفقین بتدریج بیش می روند قوائی که در مان از رودسن عبور نموده بودند اینک به سی واقع در ۲۱ میلی لئون رسیده اند اتکای درست خاور متفقین ضمن پاک کردن جنوب نرمان سوردسن از وجود دشمن بودرالی وسن لوبین را از وجود دشمن پاک کرده.

تکرار! اعتراض کارگران رستوران‌ها

از تهران

مجلس شورای ملی رونوشت تلگراف وزیر - رونوشت روزنامه دعوت به رهبر - آژیر - رونوشت شورای متحده مرکزی.

کارگران رستوران خیابان اعتراض خود را علیات خود ادامه داده و حاضر نیستند بکار خود ادامه دهند تا اینکه شرایط آنها که قبلا تقدیم شده بود پذیرفته شود.

از طرف هیئت عامله شهباز

نامه وارده

قابل توجه آقای وزیر دادگستری و رئیس کل ژاندارمری

اسیر بختیار کیست؟ و از طرف چه مقامی حمایت میشود؟

پدر اینجانب اسماعیل صادقی وکیل رسمی دادگستری مقیم شهر خبرا بر اثر قبول وکالت آقای منجم برای طرح دعوی در دادگاه محلی علیه آقای یدالله امیر بختیار که با اعمال زور و قلدری میخواهد حقوق حقه سایرین را از زیر پا بگذارد مورد تهدید قرار گرفته است

آقای امیر بختیار کارمندی را باغوا رسانده است که در دهات روبه خان منشی را تهدید بچوب و فالک را برقرار کرده است و حکومت مرکزی و دستگاههای تابعیه را از قدرت ضعیف تصور نموده است که علنا بگیر و گیر رسمی دادگستری راتهدید عمل نموده و بنوی امر کرده است که چنانچه از وکالت صرف نشود او را خواهد کشت

معلوم نیست قوای تامینیه در این کشور چه کار میکنند و اهالی برای حفظ جان و مال خود باید بچه کسی پناهنده شوند؟

آقای وزیر دادگستری - مسئول این قلدر بازی ها چه کسی می باشد؟ - آقای رئیس کل ژاندارمری هیچ میدانید که اغلب از مامورین شهرستان شهرداری ها منافع شخصی را به منافع عمومی ترجیح داده و بنا ممکن است قرارهائی برای استفاده های شخصی بدهند! وقتی در یک شهرستان نزدیک پانصد شبانه میشود یک مالک اینطور قانون را زیر پا میگذارد حال مردم آن شهرستانهای دور دست واضح است

عدالیه از یک طرف وجود قوانین را بمردم ابلاغ میکند و از طرف دیگر با تبدیل اصول مالک الضرافی بهمان قانون پشت پا زده و بافراد متفقد اجازه می‌دهد که با این کیفیت بجان مردم حمله برند - در شهرستانها جان و مال و حتی ناموس مردم در خطر است

قوه تامینیه هم بطرف مرکز و مردم کوشی نمی‌دهد مجازات و بازخواستی در بین نیست و قلدر رئیس ژاندارمری که مثلا در امر انتخابات برای گرفتن رای بتلخ یک کاندید ضرر مردم را بارها میکشد و همان رئیس ژاندارمری را بعوض تنبیه تشویق می‌نمایند با بدنامی فاحش تا دوسری را بعد اعلا برسانند

انتظار میرود که آقای وزیر دادگستری باین موضوع توجه فرموده و بگذارد یک فرد وظیفه شناس با این ترتیب مورد تجاوز قرار بگیرد

محمد صادقی

مارشال پتن و لاوال کجا هستند؟

رادیو لندن - گشتاپوی آلمان لاوال را توقیف کرده و اورا به آلمان انتقال داده است مشار الیه اکنون با مارشال پتن در قلعه‌ای از خاک آلمان اقامت دارند.

جبهه ایتالیا

لندن - عقب نشینی آلمانی ها در منطقه عملیات ارتش هشتم در طول جبهه منجد میان فلورانس و کرانه دریای آدریاتیک بطرف خط دفاعی گوتیک با سرعت ادامه دارد.

هواپیماهای متفقین بلهای شمال شرق ایتالیا و راه آهنهای آنرا بسختی بمباران کردند.

بریشب هم خطوط آهن باروت کرانه شرقی ایتالیا از طرف هواپیماهای متفقین بمباران شد

در منطقه کانه آدریاتیک متفقین از رود میتورو در یک جبهه ۶۰ کیلومتری عبور کرده اند. در جبهه ارتش پنجم بیگوگو تغییراتی حاصل نشده است.

تلفات فوق العاده جنگی

مسکو - طبق گزارش خبرگزاری شوروی نیروهای جبهه دوم سوم کرانی طی پیکارهای تهاجمی خود دویست و سی وشش افسر و سرباز اسیر گرفته اند. تلفات دشمن از لحاظ مهمات جنگی فوق العاده مهم میباشد - سه هزار و سیصد وسی و سه توپ که کالیبر های مختلف و دوهزار و سیصد و سی و چهار اندازو غیره از بیست تا بیست و پنجم‌اوت، دشمن در کلیه جبهه ها هشتصد و سی و شش اراده جنگی و چهارصد و هفتاد و نه هواپیما از دست داده است و احد در ارتش شرخ در صحنه جنگ استونی شهر نار تو را که فقط انشعاب خطوط راه آهن و جاده ها و یکی از مهمترین بندر های کنار رودخانه استونی میباشد تصرف کرده اند

آلمانها در سر جاده راه آهن بین نارتو و والگا که مراکز مهم استونی را بیکدیگر اتصال میدهد مقاومت بسیار اسرار میدارند این روشه راه آهن از مشتقات خط راه آهن بین ریگا و تالین میباشد

نیروهای ما در این قسمت جبهه عملیات تهاجمی خود را وسعت داده‌اند شمال نارتو چندین قطعه مستحکم و ایستگاه راه آهن را تصرف کرده اند

در این چند روز زدوخوردهای وسیع در شمال خاوری و خاور شهر یر اکتیک حمله پیاده نظام و تانک های آلمانی ها را دفع کرده و در طی حمله متقابل خودشان چندین نقطه را مرتفع شده اند

در جنوب باختری ژلگاوا هم حملات دشمن با کمال موفقیت دفع گردید

اخبار گوناگون

گزارش واصله از زوریخ حاکی است که پلیس مخفی آلمان لاوال ودوباله سالار بگو ژنرال برید و وزیر جنگ ویشی را در بلفور دستگیر کرده است.

•••

از پاریس خبر میرسد که شورای شهرداری پاریس با تمام اعضایش بدست میهن پرستان فرانسوی توقیف گردیده و اعضای جدیدی انتخاب شده‌اند.

•••

رادیوی آلکارا مصر یکشنبه چنین اطلاع داد آنکون بر مجارستان است که تسلیم گردد و بدین شیوه مجارستان نیز از بلغارستان و رومانی تقلید خواهد کرد هرگاه و رمانی بخواهد تراسیلوانی را پس بگیرد مجارستان مصمم است که از هرموجب خاک خود دفاع نموده و یک تیری خود و متفقین خویش از پیشرفت قوای روسی جلوگیری کند.

•••

بعب افکنهای امریکا بیش از ۲۲۳ تن بمب بر فرودگاه و سایر تاسیسات ژاپن دوجزایر ولکان فرو ریخته اند

www.iran-archive.com

چند کلمه در اطراف کابینه آقای ساعد

بقیه ازصدمه اول

حالا وزرا هر که میخواهد باشد درمجلس هر گونه بخواست بعمل بیاید بالاخره تغییری که بشکست ساعد بپروزی دکتر میلسپورا اثبات میکند همه فهمیدند که ساعد حرفشرا دیکته میکند یعنی تا مادمن دکتر میلسپو او برخلاف گفته صریح خود آنقدر استعفا ندادکه نامبیوش گردند بنابراین ترکیب کابینه ازهر عناصری می خواهد تشکیل بشود برای ساعد دیگرغیر ممکن است بتواند مدت طولانی آنرا اداره بکند زیرا او بازی را بطور جریان نایذیری باخته است .

اصلا یك مطلب ساده‌ای و اما ناچاریم بنظر خوانندگان برسانیم آن را دیگران زیر پرده میگویند بفهمند معارف رکن راست وحسینی خواست در مجلس عده‌ای هستند که از روی نقشه کار می کنند نظر اینها خرابکاری است این ها بازی میکنند وزرا و نمایندگان دیگر و با بازی میدهند . این دسته سیدضیاء و اسدآقایان دکتر طاهری و کاظمی و فاطمی و سایرین نمده آیا باز از روی عدم اطلاع بااساز آنها میرقصند . دسته وکیس مجلس هم کور کورانه بدام افتاده دارد قسمتی ازنقشه آنهارا اجرا می کنند .

شاید آقای آقا سید محمد صادق طباطبائی از این حرف خوششان نیاید زیرا شنیده‌ایم اسبت به سید ضیاالدین نظر خوبی ندارند ولی به باید کرد بقول گالیله زمین میچرخد وعملا فراکسیون مردم پشت سرضیاالدین گشیده میشود . این تقصیر کسی نیست سر نوشت و قضا وقدر اینطور مقدر کرده است

در موضوع دکتر میلسپو اینطور بوده در باره اعتبار نامه نمایندگان تبریز وچین . در خصوص انداختن کابینه ساعدهم بهمین منوال . من نظر توهین نداوم . حرف و ادعا ها همگی است غیر این باشدولی عمل اینطور نشان می دهد ما روی عمل قضاوت میکنیم .

قضاوت اکثریت مردم دنباله فراکسیون میهن شده است واقعا آقایان مردم‌پسند مردمان عجیبی هستند . میکوینند پدران ماوقتی مشروطه چی بوده برای گرفتن قانون اساسی جان نثاری کرده‌اند خودمان هم سوسیالیست هستیم یا استبداد و ارتجاع مبارزه میکنیم آنوقت می‌آیند با سیاب کسی آب می بندند که قطعا میدانند هدفش بر انداختن اصول مشروطیت و ایجاد حکومت فعال مایشائی و استبداد است . اگر نفهمیدند این کار را میکنند که بعدا بجان آن‌ها بیفتند انتلاف امروزی فراکسیون مردم و میهن و آزادی را قدری بشکافید آنوقت جریان سیاست خارج از مجلس را در نظر گرفته برنامه احزاب و دسته جاتیرا که افرادش فراکسیونها خود رابانها منسوب میدانند بیکباردیگر با دقت در نظر بگیرید آنوقت کلاه خودرا جلو گذاشته اعتراف بکنید آیا این را غیر از ائتلاف شتر گاو پلنگ اسم دیگر میشود گذاشت .

ما نظرمان مثل بود در مثل مناقشه نیست از آقایان نمایندگان فراکسیون های موتلف تسوقع داویم این شیشه بیغرضانه را بانعناض نگریسته حقیقت حال خودرا بیکباردیگر با کمال بیطرفی در نظر بگیرند آنوقت از خودبرسند

ما کجا میرویم با دست نی بائتلاف کی میخواهیم کار بکنیم

مقصود ازتشکیل اکثریت اینهاچیست ؟

سید ضیاالدین درسش روان است او میخواهد آنقدر بازی بکند آنقدر برای کابینه‌هاشکال بتراشد آنقدر ماجرا های خطرناك ایجاد بکند که بالاخره همه را بدنام کرده خود پیش بیفتد جنوب پیشوائی و ریاست جمهوری خود را بموقع عمل گذارد

اگر آقایان متوجه‌ایمان قدیمی رجوانمان تلوه بدوران رسیده‌مجلس این انتخابات داده باشند آدمهای صبوری نیستند و من شخصا امیدوارم بتوانند بساط سادگی باشد

من از آینده مشروطیت بیمناکم . بنظرمی دستهای مرموزی ازپشت پرده برای برچیدن بساط آزادی ومشروطیت دارند کار میکنند و خیال می کنم همه در عین حال بنظر خود و بنظر مملکت اقدام می کنند

افتادن ساعد اینه یك مطلب فوق‌العاده بزرگ نیست رفتن و آمدن وزراء هم خیلی مهم نمی باشد ولی طرف سر این است که بدبوانه‌ها صد مقدیر مستقیم دیگری انجام میکنیم .

ما از این مو ترسیم . ما می‌ترسیم برای گرفتاری فرعی دست و پا شکسته مشروطیت ایران تله‌وداغ کسترده باشند

در هر حال کش مکشهای مجلس و کابینه حتی زدوخوردهای مطبوعاتی هم خیلی ساده نمی باشد

جنك تمام می‌شود . موضوع صلح و تعیین سرحدات مال دو پیش است

کشور ایران یکی از منابع بزرگ نفت عالم را در بر دارد

میان نامه‌نگاری‌های وزارت امور خارجه وغیره می‌شنیده‌ام

آدم معمولی از مشاهده و شنیدن این چیزها گیج می‌شود .

می‌خواهد بپرسد بفهمد بیشتر کجاکاری بکند بیشتر به‌بین بیشتر طنین باشد

ما که نمی‌توانیم ضمانت بچکدام از اشخاصی را که برای مقام وزارت نامبرده شده‌اند کردن بکنیم

وبال گردن آنهااست که باسر نوشت کشور بازی می‌کنند

از اعضای صالح فراکسیون آزادی و هنفردین حتی بعضی از افرادفراکسیون مردم می‌خواهیم در کارهای پارلمانی خود با احتیاط قدم بردارند و بدانند پاکه ها دارند اتلاف می کنند و دستهای خود را توی چه دستهائی می گذارند .

مطلب خیلی ساده است مردم‌ایران صبت باعمال سید ضیاء دوار ودسته او با نظر خوب نگاه نمی کنند

اتحادیه عشایر و ایجاد عدم‌امنیت و کارهای دیگری که در تحت لوای این پیشوای دروغی انجام می‌گیرد بناغ ملت ایران نیست .

عشایر ایران مردمان شریفی هستند ولی از سیاست عمومی اطلاعی ندارند و در تاریخ مکرر گول خودرن اینها بثبوت رسیده است مخصوصا آقایان — آزادی خواهی که تصادف بکرمی توانند گی کشیده است باید مواظب کار خودشان باشند .

قدمهائی که برداشته شده در تاریخ ثبت میشود

در پیدایش شاه سابق از این قبیل بندو بستها زیاد بود عاقبت وخیم آنرا دیدیم سید ضیاء الدین از دست رجاجوئی است او همیشه برای تخریب اساسی و پایه آزادی ملت ایران کوشیده است

ما برای او شخصی قائل نیستیم و هرکار بطور مستقل کار نکرده است حتی هنگام علم قرار داد مشهور زمان وثوق‌الدوله ایز ایشان یك پاسدادو بیش زودند ووثوق‌الدوله وسایرین از او برای هوچی گری استفاده‌می کردند . با وجود این آدم ساده و نفهمی نیست خوب میبود خوب آتش بیار معرکه در خراب کردن بقول روزنامه های نکاهی دست دارزی‌دارد خوشبختانه ماملت هم‌اراتور بوشاهزاد اجریان در سخنی مشکلات دستی ندارد . می خواهد خود را شجاع و متهور قلمداد بکند ولی عملا اینطور نیست . دلش از دل بز گوچکتر است . اگر اینطور ابود بایك تکان کوچك سردار سپه از میدان در نمیرفت . بالاقل وقتی که در خارج بود میتوانست برای صورت ظاهر هم باشد اطهارو وجود بکند .

بعضی معتقدند که در ترویج فاناتیزم از روی سیاست و تدبیر قدم برمیدارد من این را باور ندارم من خیال نمی کنم از چنین ویچارگی آن کار را می کند .

در مدت مهاجرت کاملا یك آدم موهوم پرست وخرافاتیك خوب از نشان داده است

شاید ماشند پیرزنان نفرین از کرده باشد که هروقت باران نمی بارد و ترویج چادر ورویند و مقد زوجات و سایر عنعنات دیرین نباشد .

من شوخی نمیکنم اشخاص جبون وقتی که فرصت دستشان میافتد قساوت قلب پیدا کرده جنایات بزرگی انجام میدهند وقتی که شکست خوردند بخدا و پیرو امامزاده که سول است حتی به چیز های کوچکتر مثلا جارو و طلسم میتوانند پناه میبرند . آقاهنوز هم دراین راه سیر میکنند .

اگر مظفر بن روز وبه رضا برای استفاده های شخصی خود با به میان نکشانند بروند بمن امر . ما آقایی نداریم که بخواهیم پیروی کنیم . ولی باید بعدیختی است مردمان بیباك و کشوری آت دست آدمی باشند که خود آلت دست چند نفر آدم کوچکی مثل مظفر فیروز و بوررضا است

می بینید سلسله مراتب میکوشد می کشانند و سرنوشت مملکت از چه راهی در دست بوررضا ها و مظفر فیروز ها قرار میگیرد .

ما بسیار خوشوقت میشدیم اگر اعضای صالح فراکسیون مردم و آزادی می توانستند جلو این سوءظن را ازین ببرند استقلال فکر وارداده خودرا ثابت بکنند . متاسفانه این یك خیال محالی است .

سید ضیاء نقشه خوب میرقصد او طوری که گفته شد از خودش چیزی ندارد ولی اجرا کننده خوبی است خلاوه براین مانند مرحله وبدیگران مشاور دلسوزی دارد .

بوررضا ودیگران هم پشت کاررا خالی میدارند .

مجلد دارد نقش انتوهنائی بازی میکنند .

هاقبت کشور معلوم نیست بکجا کشیده خواهد شد .

بدبختی در این است که هنوز هم ملی وآزادی خواه مرکز ثقلی ندارند بدخواهی وجاطلبی راه فعالیت مصراعی نمیگذارد . اشخاص صالح دو قدم پیش پرونده سقه بازان واعضاء بر آوردن حاجات ناشروع بکار میشوند ومدتها طولانی باهم هنکاری نمیکنند

کار های رشیدیان هم خوب از آب در آمد او از راه انلاف برداری اجتماعات حافظ سید ضیاءالدین را کاملا برطرف میکند ولی چهار نفر ناجر درست و حسابی پاك نمیشود که برای نگهداری آزادی بجمعیت احزاب ودسته‌جات سیاسی ملی

ملت فرانسه در راه آزادی

متن سخنرانی

مدیر این روزنامه در رادیو تهران

بقیه ازصدمه اول

در پاریس بود که اولین بار علم انقلاب در کراسی افراشته شد

در پاریس بود که میرابو آن حرف تاریخی را گفت وی دوقرن سابه‌انداخته است بزبان آورده . گفته میرابو را که امروز بنظر ما زیاد مهم نمی‌آید ولی شما اگر اوضاع آن روزی عالم را در نظر بگیرید خواهید دید که با چه حرف معنی دار و بزرگی را بگوش طالبان رسانیده است

« برویید باو بگوئید ما باراده ملت آن‌جا آمده این جا بازور سرنیزه او اینجا بیرون نخواهیم رفت »

این اعلان جنك بود این عبارتی بود که ما اطهار آن در تاریخ بشر صفحه جدیدی ازشده .

روز انتهام زندان باستیل را اگر بخاطر بیاورید و احساسات آن روزی مردم بگنید خواهید فهمید که من چه می گویم و چرا میگویم در مقابل عظمت مردان غیور این شهر که بعضی‌ها فقط آرایش وپیرایش و زندگی او گس آن‌را دیده و شنیده اند باید سر تعظیم فرود آورد

میگویند پاریس عروس دنیااست من یك تعبیر خاطی است پاریس یك کعبه آزادی است ما آنجارا برای این دوست می‌داریم .

ما وقتی که اسم پاریس را میشنویم حرفهای دانتون در گوشهایمان طنین انداز میشود صدای ناقوس‌ها وخروش تو وانیرا که با دستور این مرد میهن پرست آغاز شده بود میشنویم .

آن روز دانتون در همین پاریس بود که گفت دشمنان باز شهامت باز هم شهامت لازم است وطن را باید از خطر نجات داد . وطن فرانسه بود

برنخواسته احتیاجات ضروری مادی آن ها را تامین بکنند

دلالان سیه شب وروز دوندگی کرده برای او مزید وپیروان جدیدتهیه میکنند نمایندگان آزادی خواه و سیاستمداران ملی ما اگر جایش بیفتد زیربای یاران خود چاه میکنند

بارخود را بدوش نمیکشند تمام بیشتر بنی بکنم بعقیده من اینها نباید بدون قصد معینی دارند . ای پیدایش یك دیکتاتور دیگری کار میکنند .

بهرحال تغییر وتبدیل وزیران کار کوچك هم باشد در سر نوشت کشور و تاثیر دارد

مخصوصا هنگامی که یك مشت مردمان شیاد میان افتاده میخواهند از راه تخریب زمام امور را دردست بگیرند این کار بسیار خطری است

ابر ما از دو طرف حمله میکنند .

اول میگند شما مستبد هستید و در مقالات مؤثر جای بعضه عبارتی میرا کنند که شما در صدد استبداد هستید در صدد بر قراری دیکتاتوری که میخواهید باران واعضاء بر آوردن حاجات ناشروع بکار میشوند ومدتها طولانی باهم هنکاری نمیکنند

کار های رشیدیان هم خوب از آب در آمد او از راه اتلاف برداری اجتماعات حافظ سید ضیاءالدین را کاملا برطرف میکند ولی چهار نفر تاجر درست و حسابی پاك نمیشود که برای نگهداری آزادی بجمعیت احزاب ودسته‌جات سیاسی ملی

وطن آزادی بود وطن قانون اساسی جدید فرانسه بود وطن اعلامیه حقوق بشر بود وطن مرکز افکار جدید بود که ازانجا بسایر نقاط تمام دنیا خود می‌خواست آنرا از این ببرد

مردم پاریس با صدای دانتون پیا خاستند و لابد شنیده‌اید که پاریس شهامت پاریسیان فرانسه و آزادی و انقلاب و افکار بزرك بشری و نجات دادند

ملت فرانسه مانند انقلاب مثل حساس دنیا یك آن نمی‌دارد آن در دنیای سیاو سخت ظاهر میشود . با وجود نواقص زیادی که پارلمانتریان نسبت میدهند این آن موجودیت وملیت آنهارا آزادی‌ها بخشد و یك صفحه پرافتخار نازه‌ای بتاریخ آنها میافزاید .

یکی از آن‌ها مستدی است که بواسطه زادارات بوجود آمده است .

طوریکه شنیده اید این یك دختر دهقانی بیش نبود هواء میکنند ماموریت آسمانی دارد . اشخاص گمان فرانسه اورا بانهام عدمستی باشیطان طعمه آتش کردند هرچه باشد دختر ساده دهقان توانسته مظهر نهضت ملی فرانسویان واقع بشود .

در هرصورت پایتخت کشور فرانسه شهر شگفت آوری است من میخواهم قدری ادعای خودرا جلوتر ببرم من میگویم شهرهای غیور مثل لنینگراد و لنین گراد و سواستاپول هم از پاریس الهام گرفته اند زیرا دلاوران این شهرهای قهرمان خود را پیروان و وارثین کمون های ۱۸۷۱ پاریس میدانند می بینند یك شهری که این همه ثبوت بان میز نتیجه گذشته مشعشی دارد .

من نمیخواهم درباره نوابغی که دو پاریس برخاسته (نه‌برای شما زیادصحبت بکنم .

پاریس میکوید من میخواهم همیشه شاد وخرم باشم ازغم واندوه وغصه بدم میآید میخواهم آزاد باشم آزاد فکسر بکنم آزاد بخوابم آزاد برقصم واین آزادی راهم بهرقیمتی که باشد ازدست ندهم اگر کسی بخواهد آزادی را ازدستم بگیرد باسیلی سخت من جزای خودخواهد رسید .

خوشبختانه ملت ایران باملت فرانسه روابط فرهنگی دیرینه دارد ایرانیان مانند سایر ملل عالم فرانسه‌را بیشتر از هرچیزی برای قدمهای بزرگی که درراه آزادی بشر برداشته است دوست میدارد ما شنیده‌ایم اغلب سربازان وخانمهای فرانسوی حکایت درعرض این چند راه‌ها پاریان مخصوصا پنهران افتاده از ملت ایران استقبال شایانی دیده اعتراف کرده‌اند که ما در تهران مثل اینکه در خانه خودمان بودیم ومزده ایران فرانسویان را بیش از آنچه ما انتظار دارم دوست میدارند

خوشبختانه وسایل ارتباط باندازه ای تکمیل شده است که ما تقریبا تمام پیش آمدها وحوادث عالم را در همان ساعت میتوانیم بشنویم و بلکه بس از چند روز همه آنرا با چشم خود می بینیم واگر اتفاق این نباشد ما می بینیم

ما نهضت آزادی چون پرستار فرانسه را حقیقتا باید بفلسفه رون خودمیدانیم وخودرا درشادی ومسرت ملت فرانسه سهیم وشریك میدانیم

بقیه دارد

www.iran-archive.com